

PORANNNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty: Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony. Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.	Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii: miesięcznie 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h. kwartalnie 7 „ 50 „ wysyłką . . . 9 „ — „ rocznie . . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „ W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „	Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustemi czcionkami liczą się podwójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.
--	---	--

Nr. 495.

Lwów, czwartek 25. stycznia 1912.

Rok II.

Poważne pogorszenie się stanu zdrowia hr. Aehrenthala. Rosya gotuje się pospiesznie do wojny z Austryą.

Poważne pogorszenie stanu zdrowia hr. Aehrenthala.

Wiedeń. (Tel. wł.). Stan zdrowia hr. Aehrenthala stał się tak poważnym, że lekarze zabronili mu stanowczo wszelkiej pracy i zalecili jak największy spokój. To zarządzenie lekarzy spowodowane zostało przede wszystkim nieprawidłowością w funkcji serca.

Mówią, że hr. Aehrenthal nie obejmie już urzędowania.

O zwołanie delegacji.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak słychać, z początkiem lutego ma się odbyć wspólna Rada ministerjalna, na której omawiana będzie kwestya terminu zwołania delegacji.

Sejm dalmatyński.

Zara. (TBK.) Otwarto tu sesję Sejmu.

Przyszły następca tronu — w Galicyi.

Praga. (Tel. wł.) Arc. Karol Franciszek Józef, który jest jak wiadomo majorem w 4 p. p. w Wiedniu, zostanie przeniesiony do Stanisławowa, dokąd udaje się 1 marca.

O szkołę czeską w Wiedniu.

Wiedeń. (TBK.) I. delegacja budowlana obradowała wczoraj pod przewodnictwem hr. Bienertha nad orzeczeniem najw. trybunału w sprawie zamknięcia szkoły Komensky'ego. Uchwalono orzeczenie przyjąć do wiadomości, a to dyrumującym głosem namiestnika z powodu równej ilości głosów.

„Ważna reforma“ w łonie armii.

Wiedeń. (Tel. wł.) Cesarz zgodził się na zaprowadzenie rangi wicemajora. Do rangi tej awansować będą kapitanowie po 8 latach służby i pobierać będą gażę 4400 K z kwaterowem, analogicznie jak u majora, t. zn. dochody wicemajora będą większe o 964 kor. od dochodów kapitana. Pierwsze nominacje nastąpią w maju.

Z Węgier.

Z Sejmu.

Budapeszt. (TBK.) Przy końcu wczorajszego posiedzenia Sejmu minister oświaty hr. Zichy w odpowiedzi na interpelację p. Rakowsky'ego w sprawie banku „Hungaria”, podniósł,

że nie jest interesowany w założeniu tego banku, jak i wogóle w jakimkolwiek innym banku. Możliwe jest tylko to, że jacyś dygnitarze kościelni na podstawie prywatnych majątków podpisali akcyę wspomnianego banku, wykluczone jest jednakże, by robili to na podstawie majątku kościelnego, którego fruktyfikacya tylko im przysługuje. Na zapytanie, czy uważa za zgodne z ustawą, by zapisy na rzecz arcybiskupstw, biskupstw i innych instytucji kościelnych były używane sprzecznie z wolą zapisodawcy, musi minister oświadczyć, że gdyby coś podobnego chciało uczynić, zapobiegnie temu wszystkimi do rozporządzenia stojącymi mu środkami.

P. Hegyi (Justowicz) wniósł interpelację w sprawie spirytusu, wolnego od podatku dla popierania przemysłu. Według ustawy z r. 1908 sprawa ta nie mogła ożyć tak długo, póki w Austrii analogiczna ustawa nie wejdzie w życie. Należy więc zaurgować tę ustawę u rządu austriackiego, ewentualnie zaś, by samodzielnie postąpiono.

Minister skarbu oświadczył, że w Austrii tylko stosunki parlamentarne nie pozwoliły na załatwienie tej sprawy. Zaurguje tę sprawę w Austrii, o samodzielnem jednak postąpieniu niema mowy.

P. Simonyi interpelował ministra rolnictwa w sprawie żądania Rosyi co do podwyższenia kontyngentu cukrowego o 5 mil. centn. metr. i w sprawie należytej obrony interesów rolników węgierskich na konferencji brukselskiej.

Minister rolnictwa oświadczył, że na razie nie może się wdawać w szczegółowe omówienie sprawy, ponieważ obrady brukselskie nie są jeszcze ukończone, a przedmiotu narad nie można zawiezczać opinii publicznej.

Sprawy zagraniczne.

Wojna włosko-turecka.

Sprawa „Manoube“ wyjaśnia się.

Paryż. (TBK.) Według doniesień dzienników, stwierdzono, że tureccy podróżni, internowani na „Manoube“, są w większości lekarzami, posługaczami przy chorzych, względnie urzędnikami. Rząd wobec tego nie będzie badał ich identyczności. Odesłani oni zostaną wprost do Tunisu. Uważają za prawdopodobne, że zawiezieni zostaną pod eskortą wojennych okrętów francuskich.

Los „zakwestyonowanych“ Turków.

Paryż. (TBK.) „Matin“ sądzi, że rząd włoski przyjmie warunki francuskie co do wydania 29 podróżnych tureckich. Niektóre pisma atakują ostro włoskiego ambasadora Tittoniego i twierdzą, że nie jest prawdopodobne, aby mógł długo pozostać na stanowisku swem w Paryżu.

„Manouba“ austriacka.

Londyn. (B. Reutersa.) Donoszą z Perim (wyspa w cieśninie Bab el Mandeb) d. 23 bm.: Okręt „Lloyda austriackiego“ „Bregenz“ w poniedziałek rano zatrzymały włoskie okręty wojenne.

(W sprawie powyższej wiadomości wiedeńskie „Biuro korespondencyjne“ otrzymało od generalnej dyrekcyi Lloyda austriackiego w Tryeście następujące wyjaśnienie: Parowiec „Bregenz“, który jest w drodze z Bombaju do Tryestu, wypłynął dnia 21 bm. z Aden, tak, że wiadomość powyższa może być prawdziwa, dyrekcyja Lloyda jednak nie otrzymała dotychczas wiadomości o tem zajściu. Zresztą w ostatnim czasie podobne zatrzymywania przez włoskie okręty wojenne zdarzały się i nie należy temu przypisywać szczególniejszego jakiegos znaczenia). (Przyp. Red. O aferze tej donieśliśmy już telegramem własnym w wczorajszej „Gazecie Wieczornej“).

Walka z kontrabandą wojenną.

Tunis. (TBK.) Okręt ładunkowy, który wywiesił flagę tunetańską, został przytrzymany na 10 mil od wybrzeża trypolitańskiego przez okręt włoski z powodu podobieństwa flagi. Po wylegitymowaniu się puszczono go na wolność.

Zmiana siedziby centr. Komitetu młodotureckiego

Konstantynopol. (Tel. wł.) Centralny komitet „Jedności i Postępu“ przeniósł swą siedzibę z Salonik do Konstantynopola.

Rewolucya w Chinach.

Rozpaczliwe środki.

Szangaj. (TBK.) Ponieważ rewolucyoniści nie mają pieniędzy na żołd dla wojsk, którego wypłata przypada z końcem lutego, minister wojny zażądał od towarzystwa żeglugi towarowej dostarczenia 10 milionów taelów, przyczem zażądał, że okręty będą skonfiskowane i sprzedane. Dyrektor prosił o zwłokę dla porozumienia się z akcyonaryuszami.

Z dni zamętu.

Szangaj. (B. Reutersa). Twierdzą tu w ogólności, że Guiling wywołał rozruchy i przewrót na dworze, obecnie zaś nastąpił mordców na Juanszikaję, gdy uważa go za tak złego, że skazał go na śmierć. Juanszikaj nie opuszcza Pekinu. Juanszikaj przygotowuje dla siebie wojska obronne; ma ich już 4000. Większość wojsk północnych stoi po stronie Juanszikaję. Abdycja została odrzucona.

Stanowisko dr. Sunjatsena.

Szangaj. (TBK). Dr. Sunjatsen oświadczył, że nie złoży prezydentury, póki republika nie będzie uznana. Jeśli Juanszikaj odstąpi od dynastji i uzna republikę, wtedy może zatrzymać prezydenturę.

Walka Mandżurów z anarchią.

Mukden. (TBK). Stosownie do rozporządzenia cesarskiego, wicekról Mandżurji wystosował okólnik do władz 3 prowincji mandżurskich, polecający ochronę życia i mienia obywateli podległych wobec ewentualnych ataków Chunchuzów oraz na wypadek przeniesienia się ruchu rewolucyjnego z Chin do Mandżurji.

Wybory ścisłejsze w Niemczech.

Wrocław. (TBK). „Schl. Ztg.“ donosi, że nowy uzupełniający wybór z okręgu „Opola VII“ odbędzie się 29. bm. W okręgu tym zwyciężył dwukrotnie wybrany hr. Mielżyński.

200. rocznica urodzin Wielkiego Fryca.

Poczdám. (TBK). W 200-letnią rocznicę urodzin Fryderyka Wielkiego odbyło się tu uroczyste nabożeństwo, na które prócz cesarza przybyła rodzina cesarska, bawiący w Poczdámie książęta i kanclerz Bethmann-Hollweg. Cesarz sam objął komendę nad wojskiem przy prezentowaniu broni.

Na chrzciny małego Hohenzollerna.

Rzym. (TBK). Na uroczystość chrzciny syna następcy tronu wyjechał celem reprezentowania sejmu i wydziału krajowego hr. Turynu.

AUGUST STRINDBERG.

ROMEO I JULIA.

Pewnego wieczora wrócił mąż do domu z nutami pod pachą i rzekł do żony:

— Może zagramy po kolacyi na cztery ręce?

— A co nowego przyniosłeś? — spytała żona.

— Kupilem „Romea i Julię“. Znasz?

— Tak — odparła żona — ale nie pamiętam, czy widziałam to kiedy na scenie.

— Wspaniała rzecz! Myślę zawsze o tem, jak o śnie młodości. Raz tylko bowiem słyszałem „Romea“, a było to przed laty dwudziestu!

Gdy dzieci pokładły się spać po kolacyi i umilkł gwar domowy, mąż zapalił światła na pianinie. Na kartce tytułowej nut widniał pięknie litografowany napis: „Romeo i Julia“.

— Jest to najpiękniejsza kompozycja Gounoda i myślę, że nie taka trudna nawet.

Zaczynają. Żona, jak zwykle, prowadzi grę. D-dur, cztery ćwierć takty, *allegro giusto*.

— Prawda, jakie to ładne? — wtraca mąż, kończąc uwerturę.

— Tak, chociaż zarazem nieco trudne.

— Spróbujmy teraz marsza. Przepiękny! Pamiętam do dziś wspaniałe chóry królewskiego teatru.

Graj! marsz.

— Czyż to nie jest wspaniałe? — pyta mąż z taką miną, jakby sam „Romea i Julię“ napisał.

— Zdaje mi się, jakby grała orkiestra na detych instrumentach.

On wkłada w grę całą ambicję artystyczną i szuka księżycowej ary w akcie czwartym. Narzeczka trafia na arję jakąś sopranową; może to ta?

Zaczęli znowu.

Nowy francuski attaché w Wiedniu.

Paryż. (TBK). Major Mappier mianowany został attaché wojskowym w Wiedniu.

Represye rządu portugalskiego wobec duchowieństwa.

Lizbona. (TBK). Minister sprawiedliwości odebrał wszystkim proboszczom lizbońskim prebendy, ponieważ podpisali dekret solidaryzujący się z patriarką.

P. Canalejas o sytuacji.

Madryt. (Ag. Fabra). Prezydent ministrów Canalejas zaprzeczył pogłoskom o wybuchu przesilenia gabinetowego i dodał, że parlament w normalny sposób będzie prowadził dalej swe czynności.

W powrocie z „durbaru“.

Malta. (TBK). Królestwo angielscy przybyli tu wczoraj w nocy.

Z zaboru i caratu.

Przygotowania Rosji do wojny z Austro-Węgrami.

Petersburg. (Tel. wł.). W tutajszych sferach wojskowych zupełnie poważnie omawiają starcie wojenne między Rosją a Austrią, które zekomo ma wybuchnąć już z początkiem wiosny. W sprawie tej wezwano telegraficznie do ministerstwa wojny gubernatora Skalkona, naczelnika warszawskiego sztabu generalnego i świeżo mianowanego naczelnika kolejowego oddziału mobilizacyjnego. Obrady w ministerstwie wojny odbywają się poufnie. O wojennym nastroju, jaki panuje w ministerstwie wojny, świadczy też szybkie rozesłanie do garnizonów gubernii warszawskiej i kijowskiej specjalnych komisji rewizyjnych, których zadaniem jest zbadanie składów i magazynów wojskowych.

Sprawa chełmska.

Przed dokonaniem gwałtu.

Petersburg. (Ag. tel.) W Dumie podczas obrad nad projektem wyłączenia Chełmszczyzny

— Tram-tram tram, tram-tram tram, — to bas, bardzo zresztą lotwy.

— A jednak — mówi ona, gdy skończyli, muzyka bardzo średnia.

On jest, jakby przybity i nie ukrywa, że muzyka zrobiła na nim wrażenie katarynki.

— Ależ ja to już od początku uważam!

potakuje ona.

— Zupełnie staroświeckie. Ze też ten Gounod tak przedo się zastarzał. — dodała, ale już cichutko. Chcesz grać dalej? Weźmy Cavating i tercet; przypominam sobie śpiewaczkę; boska była!

A jednak po skończeniu on jest znowu przygnębiony i odkłada nuty, tak jakby chciał zamknąć drzwi do przeszłości.

— Może napijemy się — piwa?

Siadają do stołu i pija.

— To dziwne! nie myślałem, że już jesteśmy tacy starzy. Starzeliśmy się na wyścigi z „Romeem i Julią“. Dwadzieścia lat temu słyszałem tę operę po raz pierwszy. Byłem studentem, miałem przyjaciół, a przyszłość śmiała się do mnie śmiechem weselny i jawnym. Cieszyłem się burzowską czapeczką i ślejącym się wąsem.

Raz — pamiętam doskonale ten wieczór — poszliśmy we trzech, ja, Fryc i Filip do Opery. Wszyscy trzej wielbiciele Gounoda („Fausta“ znaleźmy już przedtem). Ale „Romeo“ przewyższył jeszcze wszelkie oczekiwania i wstrząsnął nami. Już niema moich obu przyjaciół. Fryc umarł sekretarzem, choć patrzył wysoko, Filip jako kandydat medycyny. Moje zaś aspiracje do tski ministerjalnej musiały się zadowolić pułkowym audytoratem. Jak szybko, jak niepostrzeżenie zblęgły te lata!

Coraz bardziej rysują mi się zmarszczki koło oczu i włosy mi na skroniach siwieją, ale

odwodził p. Jabłoński, że sprawa ta została przez interesowaną w tym chełmską eparchię wytoczona na papet. Odrwanie jest aktem gwałtu ze strony Rosji, praktykowanego zresztą od stulecia wobec narodu polskiego. Dawniej prześladował naród polski białoruski, obecnie czynią to reprezentanci narodu rosyjskiego. Polacy nie dają się jednak zastraszyć, idą poczucie miłości, czynny jest nie-wzruszony. Nie zapomną też braci, którzy mają być wyłączeni.

Ubezpieczenie robotników od wypadków.

Petersburg. (TBK). Duma przyjęła w III czytaniu projekt ustawy o ubezpieczeniu od wypadków robotników, przyczem debatowała nad II. czytaniem projektu ustawy o wynagradzaniu za straty wyrządzone przez urzędników w służbie.

Z kraju.

Nowa afera szpiegowska.

Kraków. (Tel. wł.) Przed kilku dniami aresztowała policja na polecenie sędziego śledczego w Łowiczu, prowadzącego sprawę przeciw całej bandzie szpiegów, niejakiego Pawła Pełkę, który uchodził za młodzieńca ogromnie rozrzutnego. Postąpił on bardzo wykwintnie, maniery, władał kilku językami, zwłaszcza zaś rosyjskim. Policja znalazła u niego wiele fotografii i planów twierdzy prócz tego plany częściowej mobilizacji. Śledztwo prowadzone jest z całą ostrożnością, ponieważ Pełka ma współników.

Rozplątywanie sieci „ochrony“.

Kraków. (Tel. wł.) W związku zę śledztwem przeciw bandzie szpiegów, bawi tu sędzia lwowski dr. Zgóralski, który zbiera tu materiały obciążający przeciw Kucharzewskiej.

Surowy wyrok za obrazę religii.

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj stawało tu przed trybunałem 17-letnia Honorata Gadomska z pod Krakowa, oskarżona o to, że nie uklękła na ulicy przed Przenajśw. Sakramentem. Po przemowie prokuratora Langa skazano ją na 3 tygodnie ścisłego aresztu za obrazę

nie myślałem nigdy, żeśmy już tak daleko szli na drodze do cmentarza.

— Tak, mój przyjacielu, postarzeliliśmy się. Po dzieciach to widać i po mnie, tak, po mnie, choć ty to przemilczasz.

— Jak możesz tak mówić!

— Wiem o tem zbyt dobrze, mój drogi; wiem o tem, że zaczynam być brzydką. Włosy mi wypadają, a niedługo trzeba będzie dać sobie wyrwać przednie zęby...

Zważ jednak, że teraz nic nie trwa długo, a wszystko bieży szybciej, niż dawniej. W domu mego ojca grano jeszcze Haydna i Mozarta, chociaż oni żyć przestali, nim on się jeszcze urodził. A dziś nawet Gounod już jest stary! Smutne jest także spożycie z ideałem młodości. A jeszcze straszniejszą jest świadomość, że się człowiek postarzał.

On wstaje od stołu i znowu siada do fortepianu. Przewraca kartki w nutach tak, jakby w szufladzie biurka przeglądał wspomnienia młodości, zadumany, jak nad pierścieniami włosów, wstążkami i zasuszonemi kwiatami. Czarne nuty, w które się wpatruje, wyglądają tak, jak małe ptaszki, igrające na kratkach ze stalowego drutu. Stara się wysłuchać zaklętych w nich powiewów wiosny, czaru miłosnych i pieśni wesolej różowych dni pierwszej miłości. Ale wszystko brzmi jakoś obco... jakby te cudów pełne wspomnienia młodości zielskiem i chwastami porosły, jakby kurz pokrył struny, zesechł się rezonans i filc się zużył.

Przez pokój idzie westchnięcie, jak z pustej piersi dobyte, a potem zapada cisza.

Nagle słyhać głos męża:

— Czemu tu jednak brakuje protegu? Prolog był w operze, wiem z pewnością. Pamiętam harcy i chór, który śpiewał tak.

prawnie uznanej religii. Gadomska wysłuchała wyroku z płaczem, poczem rzekła: „Ja się zabiję w kościele”.

Wyrok ten zrobił w Krakowie wielkie wrażenie.

Depesze „Ekonomisty”.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczorajsza giełda pod wpływem wiadomości o chorobie hr. Aehrenthala była bardzo słaba. Realizacja nie przybrała większych rozmiarów i ograniczyła się do pojedynczych papierów. Kredyty, kolej państwowe i Skoda były w kulisach słabsze, Alpy zaś lepsze pod wpływem wiadomości z targów niemieckich. W szrankach akcje tabaczone i akcje fabryki w Semmeringu były niższe. Ruch do końca giełdy był nieznamy.

Renty i walory były niezmiennic.

Ekspertyza w sprawie cukrowej.

Wiedeń. (TBK.) W ministerstwie skarbu odbyła się wczoraj pod przewodnictwem szefa sekcji Bernatzky'ego ekspertyza w sprawie cukrowej. Eksperti wyjaśnili obecną sytuację i oświadczyli, że przedłużenie konwencji brukselskiej jest pożądane, przytem nie powinny być jednak robione koncesje, któreby miały wyjść na niekorzyść swojskiego wytwórstwa cukru.

Wielki strajk w Poli.

Pola. (TBK.) Robotnicy miejskiej gazowni, zakładów elektrycznych, wodociągów i miejski personel podatkowy porzucił pracę, domagając się podwyżki płacy.

Sejm.

Rokowań ugodowych część 1. skończona.

Wczoraj popołudniu zakończyła się pierwsza część rokowań ugodowych w sprawie reformy wyborczej. Rano naradzali się prezosi klubów polskich nad jednolitem sformułowaniem kwestyi na posiedzeniu popołudniowym, t. j. nad sprawą obszarów dworskich i kompetencyą Sejmu. Te też sprawy były przedmiotem narad wspólnych na konferencji z przywódcami ruskimi.

I nuel cichutko melodyę, płynącą, tak jak strumień, z rozpadliny skalnej płytki; ton bieżący i tonem, a jemu twarz się rozjaśnia, śmiejącą i bez zmarszczek. Spadają ręce na klawiaturę, z której zrywają się silne, młodzieńcze, wspaniałe tony; pełnym, silnym głosem śpiewa potem partyę basową.

I żona wraz się ocknęła z ciężkich myśli.

Płacze i dziwi się:

— Co to jest?

— Romeo i Julia! Nasz Romeo i nasza Julia.

Poczem mąż wstał od pianina i pokazał nuty zdziwionej młodej żonie:

Popatrz! To jest Romco naszych wujciów i ciotek; przecież to, jest — czytaj tylko — Bellini! A więc nie jesteście jeszcze wcale starzy!

A ona patrzy tymczasem na gęsty, lśniący włos męża, na jego jasne czoło, oczy płomienne i mówi radośnie:

— Wyglądasz, jakbyś miał dwadzieścia pięć lat.

A ty? Jak dziewczę młode. I takęmy się duli zwięść staremu Belliniemu. Zaraz sobie pomyślałem, że tu coś nie w porządku.

— Nie, kochanie, to ja najpierw tak sobie pomyślałam.

— Możliwe, bo jesteś młodsza...

— Gdzież tam, to ty...

I tak siedzą mąż z żoną, spierając się żartobliwie o to, które z nich starsze i dziwią się, że odkryli przedtem zmarszczki i siwiznę tam, gdzie ich wcale nie było.

Co do obszarów dworskich zgodzono się na przyznanie im prawa utrzymywania policyi naturalnie za ugią w ciężarach podatkowych, wynikających ze związku z gminą. Ruscy przywódcy sprzeciwili się naturalnie rozszerzeniu praw Sejmu, nie w tej jednak mierze, by za kompensaty w innych punktach reformy wyborczej nie chcieli się na nie zgodzić.

Przez omówienie tych spraw wyczerpano kompleks spraw spornych, objętych reformą wyborczą. Na 5 konferencyach przedyskutowano więc sprawę procentowego rozdziału mandatów, ich zabezpieczenie, rozdział mandatów w poszczególnych kurjach, liczbę członków Wydziału krajowego, kurje narodowościowe w Sejmie, pluralność, osiadłość, petrifikację oraz sprawy wagi mniejszej. Wszystkie te punkty obszernie i w szereg stronnie zostały rozświetlone, tak, że obecnie obie strony jasno zdają sobie sprawę z obopólnych stanowisk. Tak zaaranżowane konferencye nie mogły się skończyć naturalnie powzięciem jakichś uchwał lub „rozbiem” rokowań, o czem ciłowi prorocy wczoraj przebąkali.

Przeciwnie, jak prowadzący obrady prezes Koła Biliński, tak i prezes klubu ukł. Lewicki oświadczyli naszemu sprawozdawcy sejmowi, że do stawiania czarnych horoskopów niema powodu, konferencye bowiem nie miały na celu zawarcia definitywnej ugody, lecz tylko przygotowanie pod nią gruntu.

Obecnie sprawa wróci na kluby. Dziś obradować będą nad kompleksem przedyskutowanych spraw prezydya klubów polskich, ukraińcy odwołują się do pełnego klubu. Jutro — jak się zdaje — podjęte zostaną w dalszym ciągu rokowania. Forma ich nie jest jeszcze ustalona.

Z Komisji i Klubów.

Komisya budżetowa zająłwła na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu rubrykę V budżetu (oświata) z referatu St. H. Badeniego, z podwyżką niektórych preliminowanych pozycji.

Dziś dalszy ciąg obrad komisji budżetowej o godz. 4. Nadto zwołano na dziś komisye kolejową i szkolną, a na jutro drogową.

Klub autonomistów radzić będzie dziś o 11 rano.

Z ostatniej poczty.

— Z Związku artystów w Krakowie. Na onegdajszym posiedzeniu wydziału Związku artystów w Krakowie wybrano prezesem prof. Axentowicza, wiceprezesami pp. Makarewicz, Stroynowskiego i Tetmajera. P. Wojciecha Kossaka, który przystąpił do Związku, postanowiono zaprosić do udziału w pracach komisji budowy domu artystów.

— Gminna sprzedaż ziemniaków w Krakowie. Sprzedaż ziemniaków przez gminę krakowską dla ubogiej ludności rozpoczęła się przed kilku dniami. Dziennie sprzedaje się po 100—200 kilogramów w porcjach po 1—3 kłgr. po cenie 10 halerzy za kłgr. Cena targowa wynosi 14—16 hal.

— Ze sfer kolejarskich. „Fremdenblatt” zaprzecza doniesieniom niektórych pism o ruchu wśród kolejarzy w Pradze.

— Dr. Kramarz przedew wyodrębnieniu Chełmszczyzny. Dr. Kramarz ogłosił wczoraj w „Narodn. Listach” artykuł wstępny, w którym ostrzega niarodajne czynniki rosyjskie przed wyodrębnieniem Chełmszczyzny. Dr. Kramarz pisze: „Nie dzielcie Polski po raz czwarty, nie burzcie możliwości zjednoczenia narodów słowiańskich. Nie macie lepszych nad nas przyjaciół. Kiedy wszyscy was opuścili, byśmy jedni jeszcze z wami współczuli. Nie chcemy od was żadnej pomocy, ale prosimy, byście nie osłabiali naszych sił przez czyny niesłowiańskie”.

Rosyjską „akcyę kulturalną” w Chełmszczyźnie. „Dziennik Warszawski” zamieszcza sprawozdanie z dwudniowych obrad, jakie odbyły się w Chełmie w sali miejscowego bractwa, z racyi założenia rosyjskiego Towarzystwa rolniczo-gospodarczego w Chełmszczyźnie i Podlasiu. Przewodniczył biskup Eulogiusz. Obecny na zebraniu przedstawiciel ministerstwa rolnictwa zapewnił, że towarzystwo be-

dzie mogło niebawem rozpocząć swą działalność.

— Położenie polityczne na Węgrzech. „Nouvelles W. Journal” donosi z Budapesztu, że cesarz wyraził życzenie spędzenia miesiąca kwietnia w Budapeszcie. Nie jest wykluczone, że monarcha zastanie na Węgrzech zupełnie nową sytuację, bo nie brak prób rozwikłania przesilenia parlamentarnego. Próby te mają rzekomo dobre widoki.

Poufna konferencya delegatów Zborów izr. w Galicyi.

W niedzielę 21 b. m. odbyła się w sali przy ul. Bernsteina poufna konferencya delegatów Zborów izrael. w sprawie udzielania nauki religii mojż. w szkołach średnich. Reprezentowane były miasta: Lwów, Kraków, Stanisławów, Drohobycz, Przemyśl, Jarosław, Rzeszów, Sambor, Złoczów i Kolomyja.

Z posłów jawili się wiceprezydent German, dr. Loewenstein, dr. Kolischer i r. Rauch. Pisemnie usprawiedliwił swą nieobecność posłowie Steinhaus i Stern. Radę szkolną reprezentował prof. dr. Sternbach.

Konferencya obradowała pod przewodnictwem prezesa Zboru izraelic. we Lwowie, dr. Schaffa. Referat p. t. „Nauka religii w szkołach średnich” wygłosił prof. Schorr. W dyskusyi, która się następnie wywiązała, brał udział wszyscy prawie delegaci i posłowie, poczem uchwalono postawioną przez p. Loewenstein'a obszerną rezolucyę, omawiającą sprawę systematycz. posad. nauczycielskich dla ukwalifikowanych nauczycieli religii mojż. w szkołach średnich. Uchwalono dalej stworzyć stałą delegacyę bliższych gmin żyd., która by prezentowała kandydatów na nauczycieli religii w szkołach średnich, a za kwalifikacyę do nauczania religii uznano pełne studyo akademickie i albo egzamin rabinacki w Instytucie teologicznym wiedeńskim albo egzamin przed fachową komisją krajową, która dopiero będzie złożona. Uchwalono również domagać się 2 godz. tygodniowo nauki religii mojż. dla każdej klasy i to w tym samym czasie, w którym naukę tę pobierają inne wyznania. W końcu postanowiono domagać się egzorty dla młodzieży szkolnej wyznania mojż.

Te wszystkie żądania uchwalono w formie memoriału przelać Radzie szkolnej krajowej i ministerstwu oświaty. Poparcie zaś tych wniosków w ministerstwie poruczone posłowi Loewensteinowi.

Nadmienić tu należy dodatkowo, że posel Loewenstein wraz z prez. Horowitem asystowali deputacyi nauczycieli religii mojż. szkół średnich u ministra oświaty Hussareka.

KRONIKA.

Smutne!

W teatrze miejskim doznałem wielkiej przykrości...

Dawano „Konfederatów” i „Karlińskiego”, celem uczczenia rocznicy powstania... W teatrze jak zwykle w takich razach pustki — ale już się do tego przywykło...

Grano starannie i pięknie — myśl wracała do czasów gorącego mistycyzmu Adama — do bohaterskich postaci epoki wojennej...

W antrakcie wita mnie bywalec teatralny — Rusin.

— Jakże mi miło Pana dzisiaj tu spotkać...

— Panie — matka moja była Patką, — ona to kochała — co roku przychodzi, aby z waszą rocznicą i jej pamięć uczcić, — ale Panie — żal mnie zbiera gdy widzę co roku większą obojętność Waszej publiczności.

Patrz Pan, partor i w czwartej części nie był zajęty, pewnie osiągnął dyrektor trochę waty. Łoże próżne, galerja dla młodzieży pusta. A przecież teraz maże Sejm i posłów, waszych najlepszych patriotów, — gdzie oni, gdzie panowie radni, gdzie młodzież? U nas na naszych ruskich

uroczystościach inaczej, choć nie grają tak pięknie!

Musiałem przyznać mu rację — i w tem była wielka przykrość. S.

Kalendarzyk:

Dziś w czwartek (25. stycznia): rzym.-kat. Nawrócenie św. Pawła; gr.-kat. Tatyanny m.
Wschód słońca o godzinie 7:06 rano, zachód o godzinie 4:06 po południu.

Prognoza na dziś:

Galicja wschodnia: Pochmurno, czasem opady, ciepota spada, północno-zachodni mierny wiatr.
Galicja zachodnia: Przeważnie pochmurno, czasem małe opady, nieco cieplej, zachodni mierny wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego:

W czwartek „Traviata”, opera w 4 aktach.

Zakopane (Lwów Akademicka 24) codziennie koncert muzyki salo nowej. Wstęp wolny. 159

Stowarzyszenie Rzeźbiarzy i Odlewaczy (ulica Pańska) urządzi w sobotę dnia 27. bm. „Wieczorek Taneczny”. Początek o godzinie 8 wieczór. O północy rozlosowanie bezpłatnych fantów dla pań.

Gremialne zwiędzanie gmachu Ligi Pomocy przemysłowej i pomieszczonej w nim instytucji i zakładów przez posłów do Sejmu celem przedstawienia działalności tej organizacji przedstawicielstwu najwyższej władzy krajowej odbędzie się w dniu 26. bm. w piątek o godz. 3¹ popołudniu. Miejsce zbornic: sala wykładowa Ligi Pomocy Przemysłowej w gmachu przy ul. Pańskiej l. 11 parter.

Augustyn Wróblewski, docent uniwersytetu krak., autor wielu prac naukowych z zakresu filozoficzno-przyrodniczego, członek międzynarodowego związku monistów, wygłosi staraniem „Życia” i Uniwersytetu ludowego w „Życiu” (Sienkiewicza 9) w dn. 29 i 30. bm. dwa odczyty: 1) O monizmie, 2) O wartości czynów ludzkich. Początek odczytów 7:30 wieczór.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza. W czwartek 25. bm. odbędzie się w sali Stow. Kolejarzy, ul. Gródecka, wykład red. F. Kona pt. „Wierzenia ludów pierwotnych”. Początek o godzinie wpół do 8. wieczór. Wykład będzie ilustrowany obrazami świetlnymi.

W piątek dnia 26. bm. o godzinie wpół do 8. wieczór odbędzie się w sali stow. „Praca” ul. Szopena l. 7, wykład z ilustracjami p. L. Kragena pt. „O ziemi, słońcu i gwiazdach”.

Mianowania Namiestnik zamianował praktykanta koncept. namiestnictwa, W. Karasińskiego, koncypistą namiestnictwa.

Prezydium kraj. dyr. skarbu zamianowało adjunktów techn. kontroli skarbu: A. A. Röhringa, A. Siemiątkowskiego i J. M. Maciulowskiego, kontrolorami technicz. kontroli skarbu w IX. klasie rangi, a asystentów technicz. kontroli skarbu K. M. Kuczyńskiego, M. Hryniewieckiego i W. Tokarza, adjunktami techn. kontroli skarbu w X. kl. rangi.

Nasz fejleton. Wczoraj przypomnieliśmy czytelnikom postać znakomitego pisarza Augusta Strindberga obchodzącego obecnie 63-cią rocznicę urodzin. Dziś dajemy jedną z nowel Strindberga „Romeo i Julia”, wyjętą ze zbioru: „Malżeństwa. Dwadzieścia opowiadań”.

Romanowa hr. Potocka przybyła wczoraj do Lwowa, aby pomimo ważnych przeszkód, które ją zatrzymują gdzieindziej, wziąć udział w pracach przygotowawczych nad bale „Towarzystwa walki z gruźlicą”, zapowiedzianym na dzień 1 lutego.

Delegat ministerstwa robót publ. p. W. Rickmer Rickmers, który obecnie w Sławsku badał tamtejsze stosunki narciarskie, a wczoraj do Lwowa powrócił, podejmowany będzie przez Karpackie T. N. bankietem, który się odbędzie dziś w czwartek 25. bm. w Hotelu Francuskim o godzinie 8 wieczór. Na bankiet ten zaprasza K. T. N. wszystkich swoich członków. Zgłoszenia przyjmuje handel p. Płońskiego, ul. Akademicka. Goście mile widziani. Strój wieczorkowy.

Zmiany wyznania. W listopadzie 29 osób we Lwowie zmieniło wyznanie, mianowicie: 22 osób obrządku grecko-katolickiego, przeszło na obrządek rzymsko-katolicki, 2 żydówki i 1 żyd przeszli na katolicyzm, 2 katolików i 1 protestant zapisali się do bezwyznaniowców, a 1 żydówka przyjęła wyznanie grecko-katolickie.

Sprawa teatru w Poznaniu. Jeden z dzienników lwowskich donosi z Poznania, że władze pruskie wydały zakaz dyrekcji angażowania do opery i operetki artystów, będących obcymi poddanymi. Jest to dla teatru poznańskiego cios radykalny, niepodobieństwem jest bowiem skomple-

utowanie zespołu śpiewackiego i muzycznego na miejscu; wskutek tego rozporządzenia utraci Poznań operetkę, ponieważ zaś dochód tylko z dramatu nie zdoła utrzymać teatru, sprawa idzie dalej nad przepaść.

Wobec tego iście pruskiego rozporządzenia, nie chcącego złośliwie przyznać sztuce śpiewackiej przywilejów, jakie ma na całym świecie — międzynarodowego charakteru, wątpić należy, czy się kto pokusi o teatralną imprezę poznańską. Obecny dyrektor, p. Andrzej Lelewicz, zapowiedział już dziś, że się bezwarunkowo po ukończeniu kontraktu, który niedługo upływa, cofnie i o teatr poznański już się starać nie będzie.

Śmiertelne zezadzenie. W mieszkaniu przy ul. Gródeckiej l. 34 ulegli wczoraj zezadzeniu Leib i Gittla Gelberowie. Dopiero popołudniu zauważyli sąsiedzi, że w mieszkaniu Gelberów panuje podejrzany spokój. Po wyważeniu drzwi znaleziono Leiba Gelbera zupełnie nieprzytomnego, ale jeszcze żyjącego, żona zaś jego już była martwa. Gelbera zdołano ocucić i pozostawiono pod opieką rodziny.

Białoń w więzieniu. Wczoraj wieczorem przewieziono Białonia ze szpitala więziennego przy ul. Kazimierzowskiej do więzienia sądu karnego przy ul. Batorego. Stan jego zdrowia jest już zupełnie dobry, tak, że można go było przewieźć karetką fiakierską. Bandytę eskortował agent policyjny Skoczylas wraz z plutonowym Łotockim.

Plaga lwowska. Policja lwowska zabrała się obecnie do uregulowania komunikacji ulicznej i to nie tylko wozowej, lecz i pieszej. Mianowicie specjalnie lwowską plagą dla przechodniów były dotąd rozmaite większe i mniejsze grupki ludzi, mających zapewne wiele czasu i spędzających go na ulicach. Taki bezmyślnie „flanujący” jegomość, obiera najczęściej najruchliwszy punkt w ul. Karola Ludwika, Akademickiej lub Jagiellońskiej i tam staje, by obserwować przechodniów, a przedewszystkiem — rzecz prosta — pleć piąkną. Wobec tego dla spieszących za interesami przechodniów nie pozostawało często nic innego, jak zamiast iść chodnikiem, brnąć w błocie ulicą i narażać się na potrącenie przez tramwaj lub stratowanie przez podążającą dorożkę. Kupcy, którzy przy ulicach nawiedzanych tą plagą mają swe sklepy i lożą znaczne wkłady na urządzenie wystaw, już nicraz narzekali na niemożliwe pod tym względem stosunki, a nawet zwracali się kilkakrotnie do władz z prośbą o interwencję, — jak dotąd jednak bezskutecznie. Dopiero obecnie przystąpiła policja do akcji. Ponieważ najgorsze stosunki panowały pod tym względem na rogu ulic Jagiellońskiej i 3 Maja, pod kawiarnią europejską, tam przeto uderzyła naprzód św. Hermandada. Policja wczoraj przytrzymała cały szereg takich „stojących przechodniów”, między nimi nawet pewnego rabina, za to, że mimo wezwania policji, nie ustąpił z miejsc, lecz dalej tamował ruch uliczny. Wszystkich aresztowanych ukarano grzywną od 10 do 45 koron, a w razie niezapłacenia, aresztem od 1 do 3 dni.

NADESLANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nia pochodzą od Redakcyi.

Okuliasta dr. August Jaworski

Specjalista w operacjach ocznych mieszka obecnie przy ulicy Wałowej 25. Telefon 1060. 2079

Sekundaryusz Dr. S. Oberlaender

ordynuje w chorobach dróg moczowych, skórnych i wenerycznych 772

plac Smolki 1a, I. p.

Sprawozdanie giełdowe i towarowe

Spirytus.

Wiedeń 24. stycznia 1912 (telefon własny). Za towar skontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono 67 — do 68.
Tendencja: spokojna.

Cukier.

Wiedeń 24. stycznia. 36:00 do 36:10, 26:20 do 26:30.
Tendencja: stała.

Zboże.

Budapeszt dnia 24. stycznia 1912. Pszenica na kwiecień 11:85—11:86. Pszenica na maj 11:74—11:75, Pszenica na październik 11:05—11:06. Żyto na kwiecień 10:38—10:39. Owies na kwiecień 9:81—9:82. Kukurudza na maj 8:78—8:79. Kukurudza na lipiec 8:80—8:81. Rzepak na sierpień 15:55—15:65.

Oferty na pszenicę: mierne.
Chęć kupna: mierna.
Uspokojenie: spokojne.
Pogoda: odwilż.

Ropa.

Ceny ropy targu lwowskiego z dnia 24. stycznia 1912.

Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego sznżala Alfonsa Gostkowskiego, Lwów, Pasaż Hausmana l. 1., telefon Nr. 1059.

Ceny podane w halerczach za 100 kg. loco cysternastacja Borysław, zamknięcie notowań godz. 5. popoł.

A) Ceny ropy związku producentów.

(Wedle podania Związku):

Związek żąda za prompt po —.—,
Ostatnia transakcja Związku —.—.

B) Ceny ropy pozazwiązkowej.

Waluta (termin dostawy):

31. stycznia	417—418
29. luty	421—422
luty—marzec—kwiecień	423—425
marzec—kwiecień—maj	427—428
kwiecień 1912—marzec 1913	435—445

Tendencja: Po zamknięciu wczorajszych notowań ceny się jeszcze cokolwiek obniżyły, dziś jednak uspokojenie targu poprawiło się i tendencja się wzmocniła. Transakcyi niewiele zawarto na luty w granicach cen dziś podanych. Na dalsze terminy zawarto wczoraj jedną transakcyę na dostawę w ciągu pół roku po cenie K. 328. Obecnie jednak po tej samej cenie podobnej transakcyi zrodoby nie można.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 24. stycznia 1912.

Dziś o godz. 2:30 popołudniu notowano.

Akcyje austr. Zakładu kredyt. 652 —. Akcyje węgierskiego Zakładu kredyt. 831:50, Akcyje Anglobanku 325:50, Akcyje Unionbanku 628 —, Akcyje Länderbanku 549:75, Akcyje Bankvereinu 544:75, Akcyje Bodenkredit 1310 —, Akcyje galic. Banku hip. 693 —, Akcyje Praskiego Banku kredytowego 727 —, Akcyje kolei państwowych 725:50, Akcyje kolei południowej 110 —, Akcyje kolei północnej 5110—5140, Akcyje kol. czern. 544 —, Akcyje Alpiny 891:25, Akcyje Rima Muranyi 692:75, Akcyje Prag. Towarzystwa żel. 2705, Akcyje Fabryki hroni 771 —, Akcyje tureckie tytoniowe 342 —, Akcyje gal. Karpackiego Tow. naftow. 742 —, Oblig. węg. indemniz. —, Renta majowa 90:75, Renta kor. austr. 90:70, Renta kor. węg. 90:00, 56 l. list. Tow. kred. ziemsk. 91:95, 4-proc. listy Banku hipot. 92:25, 4 pół proc. l. Banku hip. 98:90, 5-proc. list. Banku hipot. 110 —, 4 proc. listy Banku kraj. 92:50, 4 i pół proc. B. kr. 99 —, 4-proc. gal. Oblig. prop. 98:30, 4-proc. gal. pożyczka kraj. z r. 1893 92:90, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 91:85, 4-proc. pol. m. Krakowa 90:25, Losy tur. 247:50, Marki 117:52, Ruble 254:50, 5-proc. renta rosyjs. 1906 r. 105:85, Akcyje Skoda 724 —, Galic. Bank kredyt. 99:25, Powsz. Bank depozytowy 563 —.

Uspokojenie z powodu niskiej zagranicy osłabione. Papiery żelaza i poszczególne papiery szrankowe wyższe.

Kursy giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 24. stycznia.

Losy a) procentowe:

Austriackiego Zakładu kred. i oblig. p. z r. 1880 3-proc. 298 —, Austr. Zakł. kred. z h. op. z r. 1880 3-proc. 271:50, Tow. żegluga na Dunaju 100 k. 4 m. zł. proc. 326 —, Węgiersk. Banku hip. po 104 zł. 4-proc. 247:50, Pożyczka serbska norm. po 100 fr. proc. 124 —.

Losy b) bezprocentowe:

Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 36 —, Zakładu kred. dla handlu i przemysłu po 100 zł. 497 —, Clary zł. 40 m. k. —, Losy m. Krakowa 20 zł. —, Pożyczka m. Lublany 20 zł. 170 —, Pafily 40 zł. m. konw. 70:50, Czerwonego krzyża austr. tow. 10 zł. 67:60, Czerwonego krzyża węg. tow. 5 zł. 45:75, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 79 —, Salma 40 zł. m. k. 310 —, Tureckie oblig. prem. kolejowe 400 fr. per medio 246:85, — per cassa 247:10, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 500 —.

Berlin dnia 24 stycznia. Banknoty austriackie 85:05, Spirytus —.—.

Paryż dnia 24 stycznia. Trzyprocentowa renta 95:32, mąka 34:30.

Frankfurt dnia 24. stycznia. Wczorajsza giełda wieczorna: Austriacka renta papierowa —.—, Austr. renta srebrna —.—, Austr. renta złota —.—, Austriackie akcyje kredytowe 204:90, Staatsbahn —.—, Lombardy 153:25, proc. austr. renta kor. 191:75.
Uspokojenie spokojne.

Pismem kieruje KOMITET REDAKCYJNY.

Wydawca: Spółka wydawnicza „Gazety Wieczornej”.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI.
Drukiem Spółki Wydawniczej „Prasa” ul. Sokoła l. 2